

Kommitté 7:

**Beredskap, jordbruk, försvar,
utrikesfrågor**

Motioner: Försvar

Centerpartiets partistämma 13–16 november 2025



Centerpartiet

Försvar	3
Civilt försvar, beredskap, livsmedel och energi	3
7.14, 7.15, 7.16	3
Försvarsmaktens organisation och personalfrågor	6
7.17, 7.18, 7.19, 7.20	6
Cyberförsvar.....	12
7.21, 7.22	12
Att-satser	14
7.14 Ökad självförsörjning av energi och mat	18
7.15 Samordning av räddningsresurser för kortare insatstider och effektivare resursutnyttjande.....	18
7.16 Samhällsbyggnader.	20
7.17 Organisering för en rättssäker och förankrad värnplikt	21
7.18 Bättre ersättningar till personal.....	22
7.19 Försvarets materialförsörjning	24
7.20 Utveckling av värnpliktigas rättigheter	25
7.21 Framtidens försvar behöver ett cyberhemvärn.....	27
7.22 Inför en Cybersäkerhetsminister	27

Försvar

Vi lever i en osäker omvärld, med krig, konflikter och hot mot det öppna samhället. Världsläget har den senaste tiden skiftat i snabb takt. Den totalförsvarsplanering, och de beredskapsåtgärder – däribland livsmedelsberedskap – som Centerpartiet arbetat hårt för i Försvarsberedningen och i Sveriges Riksdag är nödvändiga och måste fortgå. Vi måste som land kunna vara beredda för att i händelse av kris, eller i värsta fall krig, producera det vi behöver äta. Självklart ska detta inte göras isolerat. Nära kontakter med våra allierade, Europeiska unionen och våra nordiska grannländer är viktigare nu än någonsin. Inte minst i Norden delar vi geografi, och behöver stå upp för varandra. Vi kan och ska bygga trygghet tillsammans.

Sverige står i begrepp att genomföra satsningar på det militära försvaret som är de största på många decennier. I ljuset av vad Europa och Sverige behöver vara förberedda för är det fullt naturligt. Ambitionen är inte krig utan fred. Men vi måste ha de förmågor som gör att vi inte kastas in i väpnad konfrontation på grund av våra svagheter. Vi måste vara rustade för att värna fred och demokrati, och när det krävs, för att agera inom ramen för vår allians.

Försvaret är inte en budgetpost som alla andra. Försvaret är grunden för vår gemensamma säkerhet. Det har kriget i Ukraina visat med all önskvärd tydlighet. Centerpartiet är som alltid beredda att i breda försvarssamtal säkerställa att det i riksdagen finns en grundmurad acceptans för Sveriges försvar. På kort sikt behöver vi använda våra goda statsfinanser för att klara åtagandet genom att låna pengar till försvarssatsningar. I det långa loppet behöver denna statliga kärnuppgift finansieras inom budget.

Vilka förmågor som behöver stärkas är inte politikens främsta uppgift. Utan det är att skapa förutsättningar för att vi investerar i det vi behöver. Totalförsvarsperspektivet är centralt. Vi ska ha fler haubitsar och stridsflygplan, men vi ska också kunna äta oss mätta, ha en levande demokrati, kunna åka till jobbet, och utöva den frihet som vi bygger våra militära förmågor för att försvara.

Grunden för vår militära förmåga måste utgå från centrala värden såsom fred, frihet, demokrati, människovärde och respekt. Det är den sortens värderingar som är värda att försvara, om nödvändigt med våld.

Civilt försvar, beredskap, livsmedel och energi

[7.14](#), [7.15](#), [7.16](#)

[7.14.1](#) att självförsörjningsplaner upprättas för hela landet avseende mat och energi.

[7.14.2](#) att lastfordon, traktorer och arbetsmaskiner fungerar och kan köras med biobränslen.

[7.14.3](#) att vi inte står utan mat och energi den dag kriget kommer och det gäller hela landet.

[7.15.1](#) att analysera hur räddningsresurser inom staten, kommuner och regioner kan samlokaliseras och samordnas för att minska insatstiderna.

[7.15.2](#) att utreda hur olika aktörer, inklusive ambulans, sjö- och luftburna räddningstjänster samt brandförsvar, kan integreras bättre i en sammanhållen organisation.

[7.15.3](#) att identifiera ekonomiska och organisatoriska vinster med en samordnad räddningstjänst.

39 [7.15.4](#) att presentera konkreta förslag på hur en effektivare och mer samordnad räddningstjänst kan
40 implementeras i hela landet.

41 [7.16.1](#) att samhällsviktiga byggnader uppgraderas med solceller och batterier för en så normal drift i
42 samhället när strömmen tar slut!

43 Partistyrelsens yttrande

44 Motionerna tar upp olika aspekter av totalförsvaret, civilt försvar och beredskap. Frågor som
45 Centerpartiet länge arbetat hårt för att de ska få den uppmärksamhet de förtjänar.

46 Som vi i inledningen till detta sakområde beskrev kan inte självförsörjningen enbart bestå i att vi
47 ägnar oss åt våra lokala eller nationella behov. Norden och EU är våra vänner och så långt det är
48 möjligt behöver vi vara beredda på att hjälpas åt. Däremot är det helt sant att Sverige behöver en
49 plan för att öka vår nationella försörjningsförmåga. Målet bör vara att vi ska kunna klara allvarliga
50 kriser utan hjälp, om vi så måste. Det gäller mat och det gäller energi. Ett diversifierat elsystem med
51 stor grad av småskaliga energiproducenter, med produktion till minimala utsläpp, är en säkerhet. Vi
52 konstaterar att det inte nuvarande regerings prioritet. Senast på vår partistämma i Örebro 2023 slog
53 också Centerpartiet fast just att mål för självförsörjningen av livsmedel måste till. Det är redan vår
54 politik.

55 Tillgången till bränslen är i dagsläget en svaghet. Men Sverige har förutsättningar att producera inte
56 minst biobränslen. Centerpartiet har i budgetmotioner i Sveriges Riksdag påtalat att detta bör vara
57 en viktig prioritering.

58 Räddningstjänsten är en del av totalförsvaret som ständigt arbetar skarpt, varje dag. Det är inte i
59 första hand en nationell fråga, men räddningstjänstens kapacitet är av nationell betydelse. I många
60 län är räddningstjänsten hanterad genom kommunförbund och samarbeten över kommungränserna.
61 Detta är klokt och riktigt. Staten bör inte bestämma att varje kommun ska ingå kommunförbund för
62 att lösa uppgiften, men partistyrelsen vill värna deras möjlighet att göra så. I den mån staten är
63 delaktig finns skäl att samarbeta så effektivt som möjligt. Däremot förordar inte partistyrelsen en
64 centralisering av räddningstjänsten.

65 När det gäller upphandling är svaret likartat. Däremot ser partistyrelsen, i ljuset av ett svårare
66 säkerhetsläge, gärna en ökad samordning när det gäller inköp av materiel som kan användas i
67 räddningstjänsten.

68 Vad gäller offentliga byggnader har partistämman sedan tidigare beslutat att det är rimligt att se
69 exempelvis tak som strategiska resurser för bland annat energiproduktion, ekosystemtjänster och
70 liknande. I bästa fall kan dessa inte bara producera för eget bruk utan också leverera till elnätet. Att
71 klippa kablarna redan i fredstid och utan kris är inte önskvärt.

Förslag till beslut: Besvarad

[7.14.1](#) att självförsörjningsplaner upprättas för hela landet avseende mat och energi.

[7.14.2](#) att lastfordon, traktorer och arbetsmaskiner fungerar och kan köras med biobränslen.

[7.14.3](#) att vi inte står utan mat och energi den dag kriget kommer och det gäller hela landet.

[7.15.1](#) att analysera hur räddningsresurser inom staten, kommuner och regioner kan samlokaliseras och samordnas för att minska insatstiderna.

[7.15.2](#) att utreda hur olika aktörer, inklusive ambulans, sjö- och luftburna räddningstjänster samt brandförsvaret, kan integreras bättre i en sammanhållen organisation.

[7.15.3](#) att identifiera ekonomiska och organisatoriska vinster med en samordnad räddningstjänst.

[7.15.4](#) att presentera konkreta förslag på hur en effektivare och mer samordnad räddningstjänst kan implementeras i hela landet.

[7.16.1](#) att samhällsviktiga byggnader uppgraderas med solceller och batterier för en så normal drift i samhället när strömmen tar slut!

Försvarsmaktens organisation och personalfrågor

[7.17](#), [7.18](#), [7.19](#), [7.20](#)

[7.17.1](#) att Centerpartiet verkar för att ledamöterna i Pliktrådet skall utökas till 7 stycken.

[7.17.2](#) att Centerpartiet verkar för att ledamöterna ska krigsplaceras som Pliktrådet vid krig.

[7.17.3](#) att Centerpartiet verkar för att ekonomiska medel till Pliktrådet höjs.

[7.17.4](#) att Centerpartiet verkar för att civilpliktsrådet återskapas.

[7.17.5](#) att Centerpartiet verkar för att civilpliktsrådet består av 3 st ledamöter.

[7.17.6](#) att Centerpartiet verkar för att en oberoende instans följer upp och säkerställer rättssäkerheten för Sveriges totalförsvarspliktiga.

[7.17.7](#) att Centerpartiet verkar för att totalförsvarspliktiga är väl medvetna om sina rättigheter och skyldigheter.

[7.17.8](#) att Centerpartiet verkar för att Försvarsmakten införskaffar en oberoende instans liknande FPAN för värnpliktiga.

[7.17.9](#) att Centerpartiet verkar för att Försvarsmakten utvecklar sin rättsäkerhet för värnpliktiga, genom en central funktion där praxis för disciplinåtgärder, granska och kartlägga disciplinåtgärder för värnplikt, för statistik och möjlighet för överklaganden av beslut.

[7.17.10](#) att Centerpartiet verkar för att en värnpliktig under utredning av brott pausas från sin värnplikt.

[7.18.1](#) att Centerpartiet verkar för att ekonomiska medel ska öronmärkas till personalkostnader i Försvarsmakten.

[7.18.2](#) att Centerpartiet verkar för att taket för inkomst under sin utbildning/värnplikt för att få familjebidrag höjs till $\frac{1}{3}$ prisbasbelopp per månad.

[7.18.3](#) att Centerpartiet verkar för att kadettersättningen höjs till $\frac{1}{6}$ av prisbasbeloppet per månad och värnpliktsersättningen höjs till $\frac{1}{7}$ av prisbasbeloppet per månad.

[7.18.4](#) att Centerpartiet verkar för att den totalförsvarspliktigas hela boendekostnad inklusive driftkostnader och hyra med mera ska ersättas varje månad, utan krav på tidigare boende tid.

[7.18.5](#) att Centerpartiet verkar för att familjebidraget inte ska påverkas av inkomst eller tillgångar hos den totalförsvarspliktige, sambos, make, maka och/eller föräldrar.

[7.18.6](#) att Centerpartiet verkar för att totalförsvarspliktiga som kan påvisa ett behov ska ha rätt till familjebidrag, oavsett när bostaden införskaffats.

[7.18.7](#) att Centerpartiet verkar för att ersättning för en totalförsvarspliktig ska kunna erhållas retroaktivt.

[7.18.8](#) att Centerpartiet verkar för att bidragstaket för en totalförsvarspliktige näringsbidrag höjs samt indexregleras minst vartannat år.

[7.18.9](#) att Centerpartiet verkar för att begravningsbidraget uppgår till 50 % av prisbasbeloppet och begravningsbidraget omfattar nära anhöriga inrikes och utrikes.

111 [7.18.10](#) att ta bort 12 år gränsen för anställda soldater (GSS/K).

112 [7.19.1](#) att Centerpartiet verkar för att varje värnpliktig ska tilldelas funktionsduglig, ändamålsenlig
113 materiel i rätt storlek, samt i ett tillräckligt antal.

114 [7.19.2](#) att Centerpartiet verkar för att Försvarsmaktens materielanskaffning står i proportion till
115 myndighetens utbildningsvolym av värnpliktiga.

116 [7.20.1](#) att Centerpartiet arbetar för att Plikt och Prövnings utvecklar en befattningskatalog.

117 [7.20.2](#) att Centerpartiet verkar för att det vid mönstring framgår var huvuddelen av utbildningen ska
118 genomföras.

119 [7.20.3](#) att Centerpartiet verkar för att psykologiskt stöd finns för alla värnpliktiga var de än i landet
120 genomför sin värnplikt.

121 [7.20.4](#) att Centerpartiet verkar för att ett värnpliktslegitimation upphandlas med Sveriges regioner
122 och flygbolag.

123 [7.20.5](#) att Centerpartiet verkar för att utbildande myndighet samarbetar med berörda myndigheter i
124 utbildningsfrågor, både centralt och regionalt, samt tydliggör vilka utbildningar som kan
125 kompletteras med civil utbildning för att erhålla bevis på formell kompetens.

126 [7.20.6](#) att Centerpartiet verkar för att all totalförsvarsutbildning ska resultera i civila certifikat, intyg
127 eller högskolepoäng.

128 [7.20.7](#) att Centerpartiet verkar för att samtliga totalförsvarspliktiga tilldelas kompetensbevis för
129 genomförd utbildning och befattning.

130 [7.20.8](#) att Centerpartiet verkar för att värnpliktiga i fredstid inte ska tvingas delta på insatser utanför
131 Sverige.

132 Partistyrelsens yttrande

133 Motionerna tar upp frågor som rör Försvarsmaktens personalpolitik, personalens rättigheter och
134 tillgång till personlig materiel. De handlar också om de totalförsvarspliktigas inflytande genom
135 exempelvis pliktrådet. Också frågan om personalens ersättningar behandlas.

136 Centerpartiet vill stärka Pliktrådets ställning och öka medinflytandet för totalförsvarspliktiga. En
137 tidigare kartläggning om jämställdhet visar att det formella medinflytandet för värnpliktiga behöver
138 ses över för att bli bättre, och det behöver framför allt stå oberoende från Försvarsmakten
139 organisatoriskt. Antalet ledamöter i rådet kan behöva utökas för att man på bästa sätt ska kunna ta
140 tillvara de totalförsvarspliktigas rättigheter.

141 Personalens rättigheter behöver tas tillvara också i en situation då Sverige befinner sig i krig.
142 Pliktrådet behöver kunna agera också i ett sådant läge och därför är det rimligt att dess ledamöter
143 också krigsplaceras. Ett starkare pliktråd behöver också sannolikt förstärkas också ekonomiskt
144 genom höjda anslag. När nu civilplikt blir en tydlig del av totalförsvaret finns också skäl att
145 återupprätta Civilpliktsrådet. Hur många ledamöter civilpliktsrådet är dock inget som partistyrelsen
146 anser att Centerpartiet bör ha en detaljerad uppfattning om.

147 Partistyrelsen delar uppfattningen att rättssäkerheten för totalförsvarspliktiga måste tas på största
148 allvar och nödvändiga åtgärder för detta behöver utredas. Vilka rättigheter och skyldigheter en
149 totalförsvarspliktig har måste exempelvis framgå klart och tydligt. Ett led i arbetet med att stärka
150 rättssäkerheten kan exempelvis också vara att inrätta en instans liknande Försvarsmaktens

151 personalansvarsnämnd (FPAN) för de värnpliktiga. Till detta hör även att det utvecklas praxis, att
152 beslut granskas och att de kan överklagas.

153 Det är fullt rimligt att den som utreds för ett grovt brott pausas från sin värnplikt. Vilka brott som
154 lämpligen bör utgöra grund för att den som berörs inte tillåts tjänstgöra i Försvarsmakten under
155 utredningens gång bör föreslås till följd av en statlig utredning.

156 Löner och ersättningar behöver utformas på ett sådant sätt att Försvarsmakten kan vara en bra
157 arbetsgivare. Det är naturligt så att personalkostnaderna hänger ihop med storleken på de totala
158 försvarsanslagen. Det vore däremot en märklig ordning om staten skulle öronmärka delar av
159 myndighetens anslag till personalkostnader. Det betyder inte att partistyrelsen inte ser ett
160 långsiktigt behov av att förbättra personalens ekonomiska villkor. Här finns många frågor att ta i
161 beaktande, dels för den anställda personalen, men också för dem under utbildning och dem som
162 omfattas av totalförsvarsplikten. Till detta hör också familjebidragets utformning, som bör ses över.
163 En rimlig princip, i enlighet med arbetslinjen, är att familjebidraget inte bör påverkas av annan
164 inkomst eller tillgångar. Den som har rätt till ersättning från Försvarsmakten bör dessutom kunna
165 erhålla den retroaktivt. Därtill bör dagersättningen för värnpliktiga indexregleras på samma sätt som
166 CSN-bidrag samt att förplägnadsersättningen bättre reflekterar de kostnader den är menad att
167 täcka. Även den bör indexregleras. Detta har Centerpartiet föreslagit i riksdagen. När dessa frågor
168 ses över bör man också ta ställning till begravningsbidragets utformning, och om exempelvis nära
169 anhöriga kan omfattas. Behovet av personal är stort och därför finns skäl att utreda 12-årsgränsen
170 för anställda soldater, och om den gränsen ska tas bort eller ändras. När det gäller anställd personal
171 inom Försvarsmakten är det dock viktigt att komma ihåg att lönesättningen och ekonomiska
172 ersättningar, i enlighet med den svenska modellen, i huvudsak är en fråga för arbetsmarknadens
173 parter.

174 Försvarsmakten har under lång tid haft stora svårigheter när det gäller att säkerställa att kläder,
175 uniformer och skydd också passar kvinnor. Centerpartiet har lyft denna fråga i utskott och på andra
176 ställen i dialog med försvarsmaktsledningen. Under 2023 inköptes för första gången nya
177 kroppsskydd anpassade för kvinnor, det är positivt men Försvarsmakten behöver säkerställa att
178 kvinnliga soldater kan öva och strida med utrustning och skydd som passar. Det handlar i grund och
179 botten om överlevnad. Kvinnor ska inte utsättas för större risker än män på grund av den personliga
180 utrustningen. Givetvis måste det också finnas tillräckligt med materiel i en växande försvarsmakt.

181 Plikt- och provningsverket ska kunna erbjuda fullgod information till blivande soldater. Det bör vara
182 tydligt i myndighetens uppdrag att så ska vara fallet. I en växande försvarsmakt, där nya förband är
183 under uppbyggnad finns givetvis utmaningar när det gäller hur mycket information man kan ge i
184 varje enskilt fall.

185 Det psykologiska stödet är av avgörande betydelse i försvaret då personalens arbetsuppgifter också
186 ibland är psykiskt påfrestande. Tillgång till stöd bör säkerställas för alla värnpliktiga. Man måste
187 också veta vart man kan vända sig för att få detta stöd.

188 Hur man hanterar personalens behov av resor är en fråga som bör diskuteras. Det kan inte uteslutas
189 att en värnpliktslegitimation likt den som motionären föreslår kan vara en framkomlig väg. Här
190 behövs dock en dialog mellan myndigheten och personalen.

191 De kompetenser man tillskansar sig inom försvaret som är användbara också civilt bör kunna ligga till
192 grund för intyg eller exempelvis högskolepoäng. Självklart ska man också få bevis på genomförd
193 utbildning och befattning.

194 Frågan om värnpliktigas deltagande vid insatser i andra länder för värnpliktiga är angelägen. Det
195 givetvis nödvändigt att övningsverksamhet i ett annat land kan bedrivas också med värnpliktig
196 personal. Här behöver vi sträva efter en bred politisk överenskommelse kring hur frågan hanteras.

Partistyrelsens nya att-satser

1. att en instans liknande Försvarmaktens personalansvarsnämnd (FPAN) inrättas för värnpliktiga.
2. att den som utreds för ett grovt brott pausas från sin värnplikt.
3. att en översyn genomförs av utformningen av ersättningar och bidrag samt anskaffningen av personlig materiel för totalförsvarspliktiga.
4. att förbättra möjligheten till civila intyg på genomgången totalförsvarsutbildning.
5. att förtydliga vilka uppgifter som kan åläggas värnpliktiga under utbildning när det gäller tjänstgöring utomlands.

197

Förslag till beslut: Bifall

[7.17.2](#) att Centerpartiet verkar för att ledamöterna ska krigsplaceras som Pliktrådet vid krig.

[7.17.3](#) att Centerpartiet verkar för att ekonomiska medel till Pliktrådet höjs.

[7.17.4](#) att Centerpartiet verkar för att civilpliktsrådet återskapas.

[7.20.3](#) att Centerpartiet verkar för att psykologiskt stöd finns för alla värnpliktiga var de än i landet genomför sin värnplikt.

198

Förslag till beslut: Besvarad

[7.17.1](#) att Centerpartiet verkar för att ledamöterna i Pliktrådet skall utökas till 7 stycken.

[7.17.5](#) att Centerpartiet verkar för att civilpliktsrådet består av 3 st ledamöter.

[7.17.6](#) att Centerpartiet verkar för att en oberoende instans följer upp och säkerställer rättssäkerheten för Sveriges totalförsvarspliktiga.

[7.17.7](#) att Centerpartiet verkar för att totalförsvarspliktiga är väl medvetna om sina rättigheter och skyldigheter.

[7.17.8](#) att Centerpartiet verkar för att Försvarsmakten införskaffar en oberoende instans liknande FPAN för värnpliktiga.

[7.17.9](#) att Centerpartiet verkar för att Försvarsmakten utvecklar sin rättsäkerhet för värnpliktiga, genom en central funktion där praxis för disciplinåtgärder, granska och kartlägga disciplinåtgärder för värnplikt, för statistik och möjlighet för överklaganden av beslut.

[7.17.10](#) att Centerpartiet verkar för att en värnpliktig under utredning av brott pausas från sin värnplikt.

[7.18.2](#) att Centerpartiet verkar för att taket för inkomst under sin utbildning/värnplikt för att få familjebidrag höjs till $\frac{1}{3}$ prisbasbelopp per månad.

[7.18.3](#) att Centerpartiet verkar för att kadettersättningen höjs till $\frac{1}{6}$ av prisbasbeloppet per månad och värnpliktersättningen höjs till $\frac{1}{7}$ av prisbasbeloppet per månad.

[7.18.4](#) att Centerpartiet verkar för att den totalförsvarspliktigas hela boendekostnad inklusive driftkostnader och hyra med mera ska ersättas varje månad, utan krav på tidigare boende tid.

[7.18.5](#) att Centerpartiet verkar för att familjebidraget inte ska påverkas av inkomst eller tillgångar hos den totalförsvarspliktiga, sambos, make, maka och/eller föräldrar.

[7.18.6](#) att Centerpartiet verkar för att totalförsvarspliktiga som kan påvisa ett behov ska ha rätt till familjebidrag, oavsett när bostaden införskaffats.

[7.18.7](#) att Centerpartiet verkar för att ersättning för en totalförsvarspliktig ska kunna erhållas retroaktivt.

[7.18.8](#) att Centerpartiet verkar för att bidragstaket för en totalförsvarspliktig näringsbidrag höjs samt indexregleras minst vartannat år.

[7.18.9](#) att Centerpartiet verkar för att begravningsbidraget uppgår till 50 % av prisbasbeloppet och begravningsbidraget omfattar nära anhöriga inrikes och utrikes.

[7.18.10](#) att ta bort 12 år gränsen för anställda soldater (GSS/K).

[7.19.1](#) att Centerpartiet verkar för att varje värnpliktig ska tilldelas funktionsduglig, ändamålsenlig materiel i rätt storlek, samt i ett tillräckligt antal.

[7.19.2](#) att Centerpartiet verkar för att Försvarsmaktens materielanskaffning står i proportion till myndighetens utbildningsvolym av värnpliktiga.

[7.20.1](#) att Centerpartiet arbetar för att Plikt och Prövnings utvecklar en befattningskatalog.

[7.20.2](#) att Centerpartiet verkar för att det vid mönstring framgår var huvuddelen av utbildningen ska genomföras.

[7.20.4](#) att Centerpartiet verkar för att ett värnpliktslegitimation upphandlas med Sveriges regioner och flygbolag.

[7.20.5](#) att Centerpartiet verkar för att utbildande myndighet samarbetar med berörda myndigheter i utbildningsfrågor, både centralt och regionalt, samt tydliggör vilka utbildningar som kan kompletteras med civil utbildning för att erhålla bevis på formell kompetens.

[7.20.6](#) att Centerpartiet verkar för att all totalförsvarsutbildning ska resultera i civila certifikat, intyg eller högskolepoäng.

[7.20.7](#) att Centerpartiet verkar för att samtliga totalförsvarspliktiga tilldelas kompetensbevis för genomförd utbildning och befattning.

[7.20.8](#) att Centerpartiet verkar för att värnpliktiga i fredstid inte ska tvingas delta på insatser utanför Sverige.

199

Förslag till beslut: Avslag

[7.18.1](#) att Centerpartiet verkar för att ekonomiska medel ska öronmärkas till personalkostnader i Försvarsmakten.

200

Emelie Nyman, Centerpartiets ungdomsförbund reserverar sig till förmån för att bifalla motion Centerpartiets ungdomsförbund 7.20.

Motivering: Med Sveriges NATO-inträde har nya möjligheter för utlandstjänstgöring tillkommit. Detta är i grunden positivt för ett säkrare Sverige och en säkrare omvärld. Däremot riskerar detta att utöka statens befogenheter gentemot värnpliktiga, vars tjänstgöring bygger på plikt snarare än frivillighet.

Värnplikten måste ha tydliga gränser. Att använda pliktad personal som ett billigt alternativ för anställda soldater undergräver förtroendet för systemet och strider mot principen att internationella insatser ska bygga på frivillighet. Att använda pliktad personal i skarpa, internationella uppdrag kan varken anses ingå i syftet med grundutbildningen eller vara rättfärdigat för att skydda Sverige.

Samtidigt är det nödvändigt att värnpliktiga kan delta i övningar utomlands som en del av sin utbildning för att stärka Sveriges försvarsförmåga. För att skapa rättssäkerhet och upprätthålla förtroendet för värnplikten krävs det att insatser utanför Sverige är frivilligt.

201
202
203
204
205
206
207

Cyberförsvar

[7.21](#), [7.22](#)

[7.21.1](#) att Centerpartiet verkar för att ett "cyberhemvärn" ska utredas.

[7.22.1](#) att Centerpartiet verkar för att en framtida regering inför en "Cybersäkerhetsminister" som ska hantera frågor gällande cybersäkerhet.

Partistyrelsens yttrande

I motionerna behandlas behovet av att Sverige och Försvarsmakten stärker sin cyberförmåga. Bland annat föreslås ett cyberhemvärn och en cybersäkerhetsminister.

Centerpartiet har i Sveriges riksdag lagt fram en rad förslag om hur Sveriges cyberförmåga kan stärkas. Bland annat genom att förespråka en utredning som ser över behovet av att låta cyberförsvaret bli en ny försvarsgren vid sidan av armén, marinen och flygvapnet. Vi har också föreslagit att det skapas ett cybervärn. Detta cybervärn bör stå på två ben: Ett ben för att bidra till att stärka samhällets förmåga att hantera stora cyberattacker, och ett ben för att stå emot otillbörlig informationspåverkan under höjd beredskap och ytterst krig. Därmed menar partistyrelsen att motionens förslag om ett "cyberhemvärn" redan är partiets politik.

Vi ser redan hur allt fler fientliga handlingar gentemot Sverige sker digitalt. Det är i sig grunden till att vi ser ett behov av att stärka samhällets förmåga att försvara sig mot cyberhot. Detta kommer givetvis också påverka hur vi från staten organiserar arbetet, både inom våra myndigheter och inom den politiska ledningen. Det kan inte uteslutas att regeringen i framtiden kan behöva tillsätta en särskild minister med ansvar för dessa frågor. Detta beror dock på hur regeringen och framtida statsministrar väljer att fördela ansvaret inom ministären. Partistyrelsen anser inte att det är ett beslut för partistämman att avgöra.

Förslag till beslut: Besvarad

[7.21.1](#) att Centerpartiet verkar för att ett "cyberhemvärn" ska utredas.

230

Förslag till beslut: Avslag

[7.22.1](#) att Centerpartiet verkar för att en framtida regering inför en "Cybersäkerhetsminister" som ska hantera frågor gällande cybersäkerhet.

231

232

Att-satser

[7.14.1](#) att självförsörjningsplaner upprättas för hela landet avseende mat och energi.

[7.14.2](#) att lastfordon, traktorer och arbetsmaskiner fungerar och kan köras med biobränslen.

[7.14.3](#) att vi inte står utan mat och energi den dag kriget kommer och det gäller hela landet.

[7.15.1](#) att analysera hur räddningsresurser inom staten, kommuner och regioner kan samlokaliseras och samordnas för att minska insatstiderna.

[7.15.2](#) att utreda hur olika aktörer, inklusive ambulans, sjö- och luftburna räddningstjänster samt brandförsvaret, kan integreras bättre i en sammanhållen organisation.

[7.15.3](#) att identifiera ekonomiska och organisatoriska vinster med en samordnad räddningstjänst.

[7.15.4](#) att presentera konkreta förslag på hur en effektivare och mer samordnad räddningstjänst kan implementeras i hela landet.

[7.16.1](#) att samhällsviktiga byggnader uppgraderas med solceller och batterier för en så normal drift i samhället när strömmen tar slut!

[7.17.1](#) att Centerpartiet verkar för att ledamöterna i Pliktrådet skall utökas till 7 stycken.

[7.17.2](#) att Centerpartiet verkar för att ledamöterna ska krigsplaceras som Pliktrådet vid krig.

[7.17.3](#) att Centerpartiet verkar för att ekonomiska medel till Pliktrådet höjs.

[7.17.4](#) att Centerpartiet verkar för att civilpliktsrådet återskapas.

[7.17.5](#) att Centerpartiet verkar för att civilpliktsrådet består av 3 st ledamöter.

[7.17.6](#) att Centerpartiet verkar för att en oberoende instans följer upp och säkerställer rättssäkerheten för Sveriges totalförsvarspliktiga.

266

267 [7.17.7](#) att Centerpartiet verkar för att totalförsvarspliktiga är väl medvetna om sina rättigheter och
268 skyldigheter.

269

270 [7.17.8](#) att Centerpartiet verkar för att Försvarsmakten införskaffar en oberoende instans liknande
271 FPAN för värnpliktiga.

272

273 [7.17.9](#) att Centerpartiet verkar för att Försvarsmakten utvecklar sin rättsäkerhet för värnpliktiga,
274 genom en central funktion där praxis för disciplinåtgärder, granska och kartlägga disciplinåtgärder
275 för värnplikt, för statistik och möjlighet för överklaganden av beslut.

276

277 [7.17.10](#) att Centerpartiet verkar för att en värnpliktig under utredning av brott pausas från sin
278 värnplikt.

279

280 [7.18.1](#) att Centerpartiet verkar för att ekonomiska medel ska öronmärkas till personalkostnader i
281 Försvarsmakten.

282

283 [7.18.2](#) att Centerpartiet verkar för att taket för inkomst under sin utbildning/värnplikt för att få
284 familjebidrag höjs till $\frac{1}{3}$ prisbasbelopp per månad.

285

286 [7.18.3](#) att Centerpartiet verkar för att kadettersättningen höjs till $\frac{1}{6}$ av prisbasbeloppet per månad
287 och värnpliktersättningen höjs till $\frac{1}{7}$ av prisbasbeloppet per månad.

288

289 [7.18.4](#) att Centerpartiet verkar för att den totalförsvarspliktigas hela boendekostnad inklusive
290 driftkostnader och hyra med mera ska ersättas varje månad, utan krav på tidigare boende tid.

291

292 [7.18.5](#) att Centerpartiet verkar för att familjebidraget inte ska påverkas av inkomst eller tillgångar
293 hos den totalförsvarspliktige, sambos, make, maka och/eller föräldrar.

294

295 [7.18.6](#) att Centerpartiet verkar för att totalförsvarspliktiga som kan påvisa ett behov ska ha rätt till
296 familjebidrag, oavsett när bostaden införskaffats.

297

298 [7.18.7](#) att Centerpartiet verkar för att ersättning för en totalförsvarspliktig ska kunna erhållas
299 retroaktivt.

300

301 [7.18.8](#) att Centerpartiet verkar för att bidragstaket för en totalförsvarspliktige näringsbidrag höjs
302 samt indexregleras minst vartannat år.

303

304 [7.18.9](#) att Centerpartiet verkar för att begravningsbidraget uppgår till 50 % av prisbasbeloppet och
305 begravningsbidraget omfattar nära anhöriga inrikes och utrikes.

306

307 [7.18.10](#) att ta bort 12 år gränsen för anställda soldater (GSS/K).

308

309 [7.19.1](#) att Centerpartiet verkar för att varje värnpliktig ska tilldelas funktionsduglig, ändamålsenlig
310 materiel i rätt storlek, samt i ett tillräckligt antal.

311

312 [7.19.2](#) att Centerpartiet verkar för att Försvarsmaktens materielanskaffning står i proportion till
313 myndighetens utbildningsvolym av värnpliktiga.

314

315 [7.20.1](#) att Centerpartiet arbetar för att Plikt och Prövnings utvecklar en befattningskatalog.

316

317 [7.20.2](#) att Centerpartiet verkar för att det vid mönstring framgår var huvuddelen av utbildningen ska
318 genomföras.

319

320 [7.20.3](#) att Centerpartiet verkar för att psykologiskt stöd finns för alla värnpliktiga var de än i landet
321 genomför sin värnplikt.

322

323 [7.20.4](#) att Centerpartiet verkar för att ett värnpliktslegitimation upphandlas med Sveriges regioner
324 och flygbolag.

325

326 [7.20.5](#) att Centerpartiet verkar för att utbildande myndighet samarbetar med berörda myndigheter i
327 utbildningsfrågor, både centralt och regionalt, samt tydliggör vilka utbildningar som kan
328 kompletteras med civil utbildning för att erhålla bevis på formell kompetens.

329

330 [7.20.6](#) att Centerpartiet verkar för att all totalförsvarsutbildning ska resultera i civila certifikat, intyg
331 eller högskolepoäng.

332

333 [7.20.7](#) att Centerpartiet verkar för att samtliga totalförsvarspliktiga tilldelas kompetensbevis för
334 genomförd utbildning och befattning.

335

336 [7.20.8](#) att Centerpartiet verkar för att värnpliktiga i fredstid inte ska tvingas delta på insatser utanför
337 Sverige.

338

339 [7.21.1](#) att Centerpartiet verkar för att ett "cyberhemvärn" ska utredas.

340

341 [7.22.1](#) att Centerpartiet verkar för att en framtida regering inför en "Cybersäkerhetsminister" som
342 ska hantera frågor gällande cybersäkerhet.

343

344

7.14 Ökad självförsörjning av energi och mat

Motionsskrivare: Karl-Erik Andersson

Titel

Ökad självförsörjning av energi och mat

Gammalt motionsnummer

Västmanland 9

Medskrivare

Område

Försvar

Brödtext

Ökad självförsörjning av energi och livsmedel

De närmaste decennierna kommer troligen att präglas av ökade politiska och militära spänningar i vår omedelbara närhet tex Finland, Baltikum /Polen och kring Norra Ishavet. Sverige är i det sammanhanget ett möjligt anfallsmål för främmande makt. Genom ökad upprustning och medlemskap i NATO söker vi trygga oss militärt. Men detta förutsätter också ekonomisk beredskap i form av självförsörjning av främst livsmedel och energi. Vi måste klara att försörja oss med mat och bränslen vid avspärrningar och tom vid krig på eget territorium.

När det gäller livsmedel måste vi lokalt och regionalt vara möjligt att framställa den mat vi behöver. Detta må ske genom ökad livsmedelsproduktion lokalt och även stadsodling måste kunna ske.

Genom att stimulera förnyelsebar energiproduktion spritt över landet i form av vindkraft, solkraft, vattenkraft och odling av energigrödor kan mycken lokal självförsörjningsgrad vinnas. Parallellt med detta måste produktion av biobränslen och syntetiska bränslen stimuleras.

Energiförsörjningsplaner för självförsörjning och verklig beredskap må anordnas för hela landet så att arbetsfordon, lastbilar och traktorer inom lantbruk och transporter fungerar. Likaså måste livsmedelsförsörjningsplanering och åtgärder vidtas så vi inte står utan mat och bränslen den dag kriget kommer

Att-satser

[7.14.1](#) att självförsörjningsplaner upprättas för hela landet avseende mat och energi.

[7.14.2](#) att lastfordon, traktorer och arbetsmaskiner fungerar och kan köras med biobränslen.

[7.14.3](#) att vi inte står utan mat och energi den dag kriget kommer och det gäller hela landet.

Distriktets yttrande

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman att anse motionen besvarad. Skickas inte vidare till partistämman. Distriktsämman bifaller motionen och skickar därmed vidare till partistämman.

7.15 Samordning av räddningsresurser för kortare insatstider och effektivare resursutnyttjande

Motionsskrivare: Christina Zoric Persson

384 Riksorganisationen

385 Titel

386 Samordning av räddningsresurser för kortare insatstider och effektivare resursutnyttjande

387 Gammalt motionsnummer

388 Skåne 32

389 Medskrivare

390 Gert Friberg, Åhus. Östen Warnhag, Färlöv, Lena Holst, Everöd

391 Område

392 Försvar

393 Brödtext

394 Bakgrund

395 Vi ser över hela landet att statliga, regionala och kommunala räddningsresurser ofta är helt fysiskt
396 och organisatoriskt separerade, trots att målet är att tjäna samma medborgare. Denna brist på
397 samordning leder till ineffektivitet, högre kostnader och i värsta fall förlorade liv.

398

399 Vi är övertygade om att fysisk samlokalisering av dessa resurser skulle kunna spara betydande
400 skattepengar, höja kvaliteten på insatserna och ytterst rädda liv.

401 Idag ser vi dubbla vagnhallar och parallella lokaler för verksamheter som i praktiken bedrivs dygnet
402 runt, året om. Sverige är ett stort land med mycket glesbygd, där tillgången till livräddande flyg och
403 helikoptrar varierar kraftigt beroende på var i landet man befinner sig. Dessutom är dessa resurser
404 ofta uppdelade mellan olika huvudmän, utan samordning eller gemensam ledning.

405

406 Ett skrämmande exempel på denna dysfunktionalitet är fallet med kvinnan som dog av en
407 anafylaktisk chock efter ett getingstick, på Hanö under sin bröllopsdag. Räddningsinsatsen tog 46
408 minuter, trots att Sjöfartsverkets helikopter stod redo men aldrig blev larmad. Detta är ett tydligt
409 exempel på hur bristen på samordning mellan olika räddningsaktörer kan leda till tragiska
410 konsekvenser.

411

412 Att-satser

413 [7.15.1](#) att analysera hur räddningsresurser inom staten, kommuner och regioner kan samlokaliseras
414 och samordnas för att minska insatstiderna.

415 [7.15.2](#) att utreda hur olika aktörer, inklusive ambulans, sjö- och luftburna räddningstjänster samt
416 brandförsvaret, kan integreras bättre i en sammanhållen organisation.

417 [7.15.3](#) att identifiera ekonomiska och organisatoriska vinster med en samordnad räddningstjänst.

418 [7.15.4](#) att presentera konkreta förslag på hur en effektivare och mer samordnad räddningstjänst
419 kan implementeras i hela landet.

420 Distriktets yttrande

421 Motionen belyser en allvarlig problematik som kan påverka alla medborgare vid fel plats och vid fel
422 tillfälle. Den nuvarande uppdelningen av resurser, med separata organisationer och fysiska platser,
423 kan leda till uppenbara ineffektiviteter. Detta resulterar inte bara i onödiga kostnader för
424 skattebetalarna, utan också i en ökad risk för att liv går förlorade.

425 Dubbla vagnhallar och parallella lokaler är exempel på slöseri med resurser som motionären
426 föredömligt lyfter upp. I en tid då varje skattekrone måste användas på bästa möjliga sätt, är det vårt
427 ansvar att undvika att upprätthålla ett system som leder till dubbelarbete och ineffektivitet. Speciellt
428 i glesbygden, där avstånden är stora och resurserna begränsade, är det av yttersta vikt att samordna
429 tillgängliga resurser.
430 Motionen lyfter fram det tragiska exemplet från Hanö, där en kvinna dog på grund av bristande
431 samordning. Detta är inte en isolerad händelse, utan ett symptom på ett system som behöver
432 förändras. Det visar tydligt hur bristen på kommunikation och samordning mellan olika
433 räddningsaktörer kan få ödesdigra konsekvenser.
434 Genom att samlokalisera räddningsresurser kan vi skapa en mer effektiv och integrerad
435 räddningstjänst. Detta skulle kunna leda till snabbare insatstider, bättre kommunikation och en mer
436 samordnad ledning. Det skulle också eventuellt möjliggöra en bättre användning av specialresurser,
437 som till exempel livräddande helikoptrar, genom att de kan samordnas under en gemensam ledning
438 och dirigeras dit de behövs som mest.
439 Däremot ställer vi oss ödmjuka inför komplexiteten systemet idag redan innebär och ser därför
440 positivt på att att-satserna är inriktade på analys och utredning.
441 Centerpartiet i Skånes distriktsstyrelse föreslår distriktsstämman
442 att: avslå motionen i sin helhet

443 **7.16 Samhällsbyggnader.**

444 **Motionsskrivare:** Dennis Jangesäter

445 Riksorganisationen

446 Titel

447 Samhällsbyggnader.

448 Gammalt motionsnummer

449 Gotland 4

450 Medskrivare

451

452 Område

453 Försvar

454 Brödtext

455 i dag har vi ett samhälle som är beroende på fossila bränslen när det kommer till försvar så tar vi
456 fram dom gamla idéer att få el via en generator som går på fossila bränslen som kommer att ta slut.
457 våra samhalls viktiga byggnader bör uppgraderas så dom kan drivas off grid utan att vara anslutna till
458 svenskt kraftnät. vård, vatten, avlopp, för att ge få exempel.

459 Att-satser

460 [7.16.1](#) att samhällsviktiga byggnader uppgraderas med solceller och batterier för en så normal drift
461 i samhället när strömmen tar slut!

462 Distriktets yttrande

463 Solceller och batterier är ett bra komplement från mars till oktober, och med tillräcklig batterilagring
464 går det att täcka en byggnads energibehov under dessa månader. Övrig tid
465 på året behövs dock andra energikällor.

466 Ur beredskapssynpunkt behöver hela samhällets energiförsörjning i kris ses över. Solceller och
467 batterier kommer sannolikt att kunna vara en del av lösningen, men inte hela lösningen.
468 Ett sätt att genomföra motionens ambition kan vara genom statligt stöd för att göra samhällsviktiga
469 byggnader mer oberoende av extern energiförsörjning, vilket minskar sårbarheten under
470 huvuddelen av året.

471 **7.17 Organisering för en rättssäker och förankrad värnplikt**

472 **Motionsskrivare:** Melinda Prick

473 Riksorganisationen

474 Titel

475 Organisering för en rättssäker och förankrad värnplikt

476 Gammalt motionsnummer

477 Centerpartiets ungdomsförbund 7

478 Medskrivare

479 Centerpartiets Ungdomsförbunds förbundsstyrelse

480 Område

481 Försvar

482 Brödtext

483 Sverige befinner sig i en tid av utveckling där Totalförsvarsplikten spelar en central roll i att bygga
484 och organisera totalförsvaret. Totalförsvarets yttersta uppgift är att skydda Sverige och våra
485 allierade mot väpnade angrepp. För att plikten ska vara förenlig med ett demokratiskt samhälle
486 måste den vara legitim, vilket kräver demokratiska värderingar, folkförankring och transparens kring
487 hur plikten tillämpas. Legitimiteten blir allt viktigare ju mer plikten begränsar individens frihet.
488 Totalförsvarsplikten innebär en betydande inskränkning i en persons liv. Det är därför avgörande att
489 den sker på ett rättssäkert och demokratiskt sätt.

490 Att avgöra i vilken utsträckning politiken bör styra försvaret är en komplex fråga. CUF har gjort en
491 avvägning baserad på identifierade brister inom Försvarsmakten och anser därför att politisk
492 styrning är nödvändig på vissa områden. Denna motion har utarbetats i dialog med Pliktrådet.
493 Pliktrådet är den enda organisation som företräder värnpliktiga och spelar en avgörande roll.
494 Pliktrådet har var varje år en kongress där en ny styrelse väljs från den innevarande kullen
495 värnpliktiga. Med ett ökat antal värnpliktiga måste Pliktrådet ges mer resurser för att klara
496 arbetsbördan och rådet bör även öka i antal. Dess budget bör höjas så att fler kan anställas för att
497 stödja Pliktrådet. Med införandet av civilplikt bör dessutom Pliktrådet kompletteras med tre
498 ledamöter för att företräda civilpliktiga.

499 För närvarande saknas en visselblåsarfunktion för värnpliktiga inom Försvarsmakten. Det begås fel
500 hos både värnpliktiga och officerare vilket behöver hanteras för att pliktad personal ska kunna ha en
501 rättssäker värnplikt. En separat instans bör etableras för att hantera rättsliga tvister.

502 Missförhållanden hanteras idag olika på olika förband, vilket skapar osäkerhet. Det finns idag en
503 instans som heter Försvarsmaktens personalansvarsnämnd som hanterar personer som misstänks
504 för allvarliga tjänstefel men det gäller enbart anställda i Försvarsmakten. Grunden till svensk
505 rättsordning är att individer som misstänks för brott anses oskyldiga tills dess att motsatsen är
506 bevisad. Det är väsentligt att utbildande myndighet efterlever lagen. En enhetlig hantering är
507 nödvändig för att upprätthålla förtroendet för systemet.

508 Genom att genomföra dessa förändringar kan vi förbättra värnplikten och skapa en mer rättvis och
509 hållbar försvarsorganisation. Av ovanstående anledningar yrkar Centerpartiets
510 ungdomsförbundOrganisering för en rättssäker och förankrad värnplikt
511

512 Att-satser

513 [7.17.1](#) att Centerpartiet verkar för att ledamöterna i Pliktrådet skall utökas till 7 stycken.

514 [7.17.2](#) att Centerpartiet verkar för att ledamöterna ska krigsplaceras som Pliktrådet vid krig.

515 [7.17.3](#) att Centerpartiet verkar för att ekonomiska medel till Pliktrådet höjs.

516 [7.17.4](#) att Centerpartiet verkar för att civilpliktsrådet återskapas.

517 [7.17.5](#) att Centerpartiet verkar för att civilpliktsrådet består av 3 st ledamöter.

518 [7.17.6](#) att Centerpartiet verkar för att en oberoende instans följer upp och säkerställer
519 rättssäkerheten för Sveriges totalförsvarspliktiga.

520 [7.17.7](#) att Centerpartiet verkar för att totalförsvarspliktiga är väl medvetna om sina rättigheter och
521 skyldigheter.

522 [7.17.8](#) att Centerpartiet verkar för att Försvarsmakten införskaffar en oberoende instans liknande
523 FPAN för värnpliktiga.

524 [7.17.9](#) att Centerpartiet verkar för att Försvarsmakten utvecklar sin rättsäkerhet för värnpliktiga,
525 genom en central funktion där praxis för disciplinåtgärder, granska och kartlägga
526 disciplinåtgärder för värnplikt, för statistik och möjlighet för överklaganden av beslut.

527 [7.17.10](#) att Centerpartiet verkar för att en värnpliktig under utredning av brott pausas från sin
528 värnplikt.

529 Distriktets yttrande

530 CUF yrkar bifall till sin förbundsmotion

531 **7.18 Bättre ersättningar till personal**

532 **Motionsskrivare:** Melinda Prick

533 Riksorganisationen

534 Titel

535 Bättre ersättningar till personal

536 Gammalt motionsnummer

537 Centerpartiets ungdomsförbund 9

538 Medskrivare

539 Centerpartiets Ungdomsförbunds förbundsstyrelse

540 Område

541 Försvar

Brödtext

Försvarsmakten expanderar snabbt, men denna tillväxt återspeglas inte i personalens löner. Enligt NATOs siffror i rapporten Defence Expenditure of NATO Countries (2014-2024) satsar Sverige minst på försvarspersonal av alla medlemmar i NATO, vilket är en bristfällig strategi och ett utnyttjande av engagerade individer som vill bidra till landets försvar. Svenska kadetter och värnpliktiga har den lägsta ersättningen i Norden, med en månadslön på cirka 5 500 kronor respektive 4500 kronor. Det är undermåligt. God ekonomisk kompensation för totalförsvarspliktiga och anställda är ett tydligt signalvärde från staten. I takt med att fler totalförsvarspliktiga kallas in, att omvärldsläget gör uppgifterna viktigare och att allt högre krav ställs på totalförsvarspliktiga, är det inte skäligt att ersätta totalförsvarspliktiga med låga kompensationer.

Familjebidraget omfattar bostadsbidrag, familjepenning, näringsbidrag och begravningsbidrag. För närvarande baseras bostadsbidraget på värnpliktiga och kadetter faktiska boendekostnad, men begränsas av ett schablonmässigt tak som varierar beroende på regionens inte täcker den verkliga hyreskostnaden, vilket skapar en ekonomisk belastning för de värnpliktiga och kadetter. Därför bör familjebidraget alltid täcka hela boendekostnaden, även om hyran överstiger den fastställda bidragsnormen. På grund av detta bidrag finns det även ett tak för hur mycket kadetter och värnpliktiga får tjäna, vilket idag är 2000 kronor i månaden. En värnpliktig har mest troligen ingen möjlighet att arbeta på sidan. Däremot har en kadett det då heltidsstudier går att kombineras med mindre arbeten.

Vidare måste rätten att erhålla familjebidrag för betalning av hyra till vårdnadshavare bibehållas, men utan att påverkas av föräldrarnas inkomstnivå. Dessutom ska familjebidraget inte reduceras på grund av sambos, makes, makas eller vårdnadshavares inkomster eller den totalförsvarspliktiges egna tillgångar.

När det gäller egenföretagare som fullgör sin totalförsvarsplikt finns idag ett näringsbidrag på maximalt 49 000 kronor per månad, avsett att täcka de extra kostnader som uppstår i företagets drift. I många fall överstiger de faktiska kostnaderna detta belopp, vilket kan innebära en risk för konkurs. En sådan situation kan få allvarliga konsekvenser både för individen och dennes företag. Därför bör taket för näringsbidraget höjas för att bättre spegla de verkliga kostnaderna och säkerställa att ingen tvingas välja mellan att göra sin plikt och behålla sitt företag.

Totalförsvarspliktiga som förlorar en nära anhörig kan ansöka om begravningsbidrag, men ersättningen – 8 700 kronor för make/maka och 4 350 kronor för barn – är otillräcklig. Bidraget måste höjas och utökas till att även omfatta föräldrar och syskon, då detta bättre speglar livssituationen för många totalförsvarspliktiga.

Anställda soldater måste ges möjlighet till bättre arbetsvillkor och löneutveckling för att försvaret ska kunna konkurrera mot civila arbetsgivare. En viktig reform för att möjliggöra detta är att avskaffa Lagen om tidsbegränsad anställning för GSS/K. Försvarsmakten ska inte säga upp personal för att de arbetat för länge i organisationen.

Genom att genomföra dessa förändringar kan vi förbättra värnplikten och skapa en mer rättvis och hållbar försvarsorganisation. Av ovanstående anledningar yrkar Centerpartiets ungdomsförbund

Att-satser

[7.18.1](#) att Centerpartiet verkar för att ekonomiska medel ska öronmärkas till personalkostnader i Försvarsmakten.

- 587 [7.18.2](#) att Centerpartiet verkar för att taket för inkomst under sin utbildning/värnplikt för att få
588 familjebidrag höjs till ⅓ prisbasbelopp per månad.
- 589 [7.18.3](#) att Centerpartiet verkar för att kadettersättningen höjs till 1/6 av prisbasbeloppet per
590 månad och värnpliktersättningen höjs till 1/7 av prisbasbeloppet per månad.
- 591 [7.18.4](#) att Centerpartiet verkar för att den totalförsvarspliktigas hela boendekostnad inklusive
592 driftkostnader och hyra med mera ska ersättas varje månad, utan krav på tidigare boende
593 tid.
- 594 [7.18.5](#) att Centerpartiet verkar för att familjebidraget inte ska påverkas av inkomst eller tillgångar
595 hos den totalförsvarspliktige, sambos, make, maka och/eller föräldrar.
- 596 [7.18.6](#) att Centerpartiet verkar för att totalförsvarspliktiga som kan påvisa ett behov ska ha rätt till
597 familjebidrag, oavsett när bostaden införskaffats.
- 598 [7.18.7](#) att Centerpartiet verkar för att ersättning för en totalförsvarspliktig ska kunna erhållas
599 retroaktivt.
- 600 [7.18.8](#) att Centerpartiet verkar för att bidragstaket för en totalförsvarspliktige näringsbidrag höjs
601 samt indexregleras minst vartannat år.
- 602 [7.18.9](#) att Centerpartiet verkar för att begravningsbidraget uppgår till 50 % av prisbasbeloppet och
603 begravningsbidraget omfattar nära anhöriga inrikes och utrikes.
- 604 [7.18.10](#) att ta bort 12 år gränsen för anställda soldater (GSS/K).

605 Distriktets yttrande
606 CUF yrkar bifall till sin förbundsmotion

607 **7.19 Försvarets materialförsörjning**

608 **Motionsskrivare:** Melinda Prick

609 Riksorganisationen

610 Titel

611 Försvarets materialförsörjning

612 Gammalt motionsnummer

613 Centerpartiets ungdomsförbund 10

614 Medskrivare

615 Centerpartiets Ungdomsförbunds förbundsstyrelse

616 Område

617 Försvar

618 Brödtext

619 Det är mer än 40 år sedan Försvarsmakten lät kvinnor göra värnplikt och trots det är inte
620 uniformssystemet och utrustningen anpassad för kvinnor. Samtidigt som myndigheten arbetar med
621 att öka rekrytering av kvinnor. Det går inte ihop. Den utbildande myndighet ska tillhandahålla den
622 utrustning som behövs för att lösa tjänsten. Värnpliktiga vittnar till Pliktrådet om en otillräcklig
623 tilldelning av basala plagg som underkläder och att de tvingas köpa civil utrustning. Försvarsmakten

624 måste snarast säkerställa att all personal har rätt utrustning oavsett kön. Av ovanstående
625 anledningar yrkar Centerpartiets ungdomsförbund

626 Att-satser

627 [7.19.1](#) att Centerpartiet verkar för att varje värnpliktig ska tilldelas funktionsduglig, ändamålsenlig
628 materiel i rätt storlek, samt i ett tillräckligt antal.

629 [7.19.2](#) att Centerpartiet verkar för att Försvarsmaktens materielanskaffning står i proportion till
630 myndighetens utbildningsvolym av värnpliktiga.

631 Distriktets yttrande

632 CUF yrkar bifall till sin förbundsmotion

633 **7.20 Utveckling av värnpliktigas rättigheter**

634 **Motionsskrivare:** Melinda Prick

635 Riksorganisationen

636 Titel

637 Utveckling av värnpliktigas rättigheter

638 Gammalt motionsnummer

639 Centerpartiets ungdomsförbund 8

640 Medskrivare

641 Centerpartiets Ungdomsförbunds förbundsstyrelse

642 Område

643 Försvar

644 Brödtext

645 Sverige befinner sig i en tid av utveckling där Totalförsvarsplikten spelar en central roll i att bygga
646 och organisera totalförsvaret. Totalförsvarets yttersta uppgift är att skydda Sverige och våra
647 allierade mot väpnade angrepp. För att plikten ska vara förenlig med ett demokratiskt samhälle
648 måste den vara legitim, vilket kräver demokratiska värderingar, folkförankring och transparens kring
649 hur plikten tillämpas. Legitimiteten blir allt viktigare ju mer plikten begränsar individens frihet.
650 Totalförsvarsplikten innebär en betydande inskränkning i grundläggande fri- och rättigheter, och det
651 är därför avgörande att den sker på ett rättssäkert och demokratiskt sätt.

652

653 Att avgöra i vilken utsträckning politiken bör styra försvaret är en komplex fråga. CUF har gjort en
654 avvägning baserad på identifierade brister inom Försvarsmakten och anser därför att politisk
655 styrning är nödvändig på vissa områden. Denna motion har utarbetats i dialog med Pliktrådet.
656 För att bli värnpliktig genomgår individen tester hos Plikt- och Prövningsverket. Vid godkänt resultat
657 rangordnas befattningar efter intresse och prestation på testerna. Idag finns dock ingen skriftlig
658 befattningskatalog, vilket gör det svårt för de värnpliktiga att förstå sina framtida uppgifter.
659 Exempelvis skickas vissa mekaniker från många förband till Halmstad på utbildning utan att detta
660 varit tydligt från början. En tydligare befattningsbeskrivning och information om var utbildningen
661 genomförs är nödvändig.

662 Ingen värnpliktig ska riskera fysisk eller psykisk skada under utbildningen. Under 2022 dog en
663 värnpliktig i suicid, vilket inte får hända igen. Stödfunktioner som VPL-konsulenter, psykologer och

664 Försvarshälsa måste utökas och göras mer tillgängliga. Psykisk hälsa måste prioriteras och
665 förbandsledningar måste tydligt informera om tillgängliga resurser. Vård behöver bli mer
666 lättillgänglig och de värnpliktiga måste garanteras adekvat vård. Värnplikten kan vara en tuff
667 omställning i en ung persons liv men det ska inte ge individen fysisk eller psykisk skada.
668
669 Värnpliktiga och kadetter bör ges möjlighet att själva boka sina resor genom en
670 värnpliktslegitimation som gäller för kollektivtrafik och flyg i hela Sverige. Nuvarande system, där
671 resor hanteras av en reseavdelning, är ineffektivt och begränsar de värnpliktigas och kadetternas
672 frihet.
673 En värnplikt behöver inte enbart vara på en kasern. Försvarsmakten behöver vissa
674 nyckelkompetenser och för att göra det mer attraktivt för unga bör möjligheten att kunna tillgodose
675 sin militära utbildning bättre i det civila. Militärutbildning bör ge konkreta civila meriter, som körkort
676 vid fordonsutbildning eller ledarskapsintyg vid gruppchefsutbildning. Ett certifieringssystem för
677 generella militära kompetenser, som disciplin och stresstålighet, bör etableras för att göra
678 värnplikten mer attraktiv för framtida arbetsgivare. Genomförd totalförsvarspliktsutbildning i sig ska
679 ses som en betydande merit.
680 I och med det nya NATO inträdet så sker diskussioner om hur värnpliktiga ska användas i detta. Vi i
681 CUF ser generellt negativt på att använda pliktad personal under utbildning som ett billigt alternativ
682 istället för anställda soldater. Det är vanligt förekommande att värnpliktiga tvingas genomföra skarp
683 tjänst så som bevakning och högvakt. Under grundutbildningen bör huvuduppgiften alltid vara att
684 utbildas mot sin primära uppgift i krigsorganisationen. Värnpliktiga skall därför i första hand inte
685 nyttjas till skarp tjänst under utbildningen.
686 Genom att genomföra dessa förändringar kan vi förbättra värnplikten och skapa en mer rättvis och
687 hållbar försvarsorganisation. Av ovanstående anledningar yrkar Centerpartiets ungdomsförbund

688 Att-satser

- 689 [7.20.1](#) att Centerpartiet arbetar för att Plikt och Prövnings utvecklar en befattningskatalog.
- 690 [7.20.2](#) att Centerpartiet verkar för att det vid mönstring framgår var huvuddelen av utbildningen
691 ska genomföras.
- 692 [7.20.3](#) att Centerpartiet verkar för att psykologiskt stöd finns för alla värnpliktiga var de än i landet
693 genomför sin värnplikt.
- 694 [7.20.4](#) att Centerpartiet verkar för att ett värnpliktslegitimation upphandlas med Sveriges regioner
695 och flygbolag.
- 696 [7.20.5](#) att Centerpartiet verkar för att utbildande myndighet samarbetar med berörda myndigheter
697 i utbildningsfrågor, både centralt och regionalt, samt tydliggör vilka utbildningar som kan
698 kompletteras med civil utbildning för att erhålla bevis på formell kompetens.
- 699 [7.20.6](#) att Centerpartiet verkar för att all totalförsvarsutbildning ska resultera i civila certifikat, intyg
700 eller högskolepoäng.
- 701 [7.20.7](#) att Centerpartiet verkar för att samtliga totalförsvarspliktiga tilldelas kompetensbevis för
702 genomförd utbildning och befattning.
- 703 [7.20.8](#) att Centerpartiet verkar för att värnpliktiga i fredstid inte ska tvingas delta på insatser
704 utanför Sverige.

705 Distriktets yttrande
706 CUF yrkar bifall till sin förbundsmotion

707 **7.21 Framtidens försvar behöver ett cyberhemvärn**

708 **Motionsskrivare:** Melinda Prick

709 Riksorganisationen

710 Titel

711 Framtidens försvar behöver ett cyberhemvärn

712 Gammalt motionsnummer

713 Centerpartiets ungdomsförbund 6

714 Medskrivare

715 Centerpartiets Ungdomsförbunds förbundsstyrelse

716 Område

717 Försvar

718 Brödtext

719 I en föränderlig värld behöver totalförsvaret kunna hänga med. Det är viktigt för att kunna lösa

720 framtidens hot. Framtiden syns både ute i fält men även i sektorn cyber som utvecklas ständigt.

721 Cybersäkerheten behöver utvecklas och det finns många individer i Sverige som kan stödja Sveriges

722 cyberförmåga. Ett cyber hemvärn skulle kunna ge en folkförankring och hjälpa med kompetensen på

723 området. Av ovanstående anledningar yrkar Centerpartiets ungdomsförbund

724 Att-satser

725 [7.21.1](#) att Centerpartiet verkar för att ett "cyberhemvärn" ska utredas.

726 Distriktets yttrande

727 CUF yrkar bifall till sin förbundsmotion

728 **7.22 Inför en Cybersäkerhetsminister**

729 **Motionsskrivare:** Mattias Ledel

730 Riksorganisationen

731 Titel

732 Inför en Cybersäkerhetsminister

733 Gammalt motionsnummer

734 Blekinge 14

735 Medskrivare

736

737 Område

738 Försvar

739 **Brödtext**

740 Cybersäkerhet är något som är väldigt viktigt i vårt digitala samhälle men det finns ingen minister
741 som har det som sitt fokusområde, vilket gör det lätt att det hamnar mellan stolarna.

742

743 Eftersom vårt samhälle är så digitalt, vi har gått med i NATO och det har gjorts utredningar som visar
744 att vi inte har bra cybersäkerhet så borde en ministerpost skapas med cybersäkerhet som sitt
745 område.

746

747 Genom att införa en "Cybersäkerhetsminister" så visar det att regeringen tar cybersäkerhet på allvar
748 samt att ministern kan fokusera på hur staten men också hur företag kan jobba med cybersäkerhet
749 på det bästa sättet.

750

751 **Att-satser**

752 [7.22.1](#) att Centerpartiet verkar för att en framtida regering inför en "Cybersäkerhetsminister" som
753 ska hantera frågor gällande cybersäkerhet.

754 **Distriktets yttrande**

755 Varje dag attackeras Sverige genom cyberattacker. Stora brister finns. Stora sårbarheter finns och
756 risken är att en angripare kan utnyttja dessa för att skada vårt land. Samhällets arbete med
757 cybersäkerhet behöver utvecklas ordentligt. Både nationellt och tillsammans med andra länder.

758 Centerpartiet arbetar nationellt för utveckling av detta område. För att vi ska kunna lyckas möta
759 hoten, krävs både kunskap och resurser. Därför vill vi satsa mer på cybersäkerhet.

760 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att bifalla motionen och skicka den vidare till
761 partistämman.